

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Diffic. II. De Gratia habituali & capitis in Christo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

tui? Pater autem non constituitur Filiatione. Quod autem Pater non minus sit perfectus, quam Filius, & è converso: oritur ex æquivalentia uniùs perfectionis ad aliam: non autem, quod una persona perficiat aliam, hocque solum volunt auctoritates, quas inibi adducit Aldrete.

DIFFICULTAS II.

De Gratia habituali & Capitis in Christo.

ASSERO I. *Dari in Christo gratiam habitua-*
lem.

RATIO asserti est autoritas Scripturæ, & Patrum. Nam illum locum; *Vidimus illum quasi unigenitum à Patre, plenum gratiæ & veritatis*, communiter interpretes accipiunt de gratia habituali. Locum item illum; *Propterea unxit te Deus Deus tuus oleo letitiæ, præ consortibus tuis*, quamvis non pauci accipiant de gratia unionis, nihilominus Athanasius Serm. 2. contra Arianos, intelligit eundem de gratia habituali. Auctoritates PP. plures assert Suar. disp. 18. Sect. 11. Suffecerit Auctoritas Augustini 15. de Trinitate cap. 26. *Dominus ipse IESVS, non solum Spiritum Sanctum dedit, ut Deus; sed etiam accepit, ut homo; & propterea est plenus gratiæ, quia unxit eum Deus Spiritu S. non utique oleo visibili, sed dono gratiæ, quod visibili significatur unguento, quo baptizatos ungit Ecclesia.*

ASSERO 2. *Usum, ad quem ponenda est gratia habitualis in Christo, esse, ut perficiatur natura humana, in esse principii, connaturalis operantis actus supernaturales, à natura humana elicibiles. Ut id totum explicetur.*

SUPPONO I. definivisse VI. Synodum Actione 4. duas esse operationes in Christo, divinam & humanam, inconfusas; à duobus principiis, licet ab uno operante, hoc est, unâ personâ, utriusque naturam terminante, proficiscentes.

SUPPONO 2. Operationes perfectas à natura humana Christi, quâ tali, duplices fuisse; quasdam quidem naturales, & quasdam supernaturales, naturalis operatio fuit, v. g. appetitus comedendi vel bibendi: supernaturalis autem v. g. oblatio, tolerantia illius sitis, &c. similia.

SUPPONO 3. Christum secundum humanam naturam spectatum, non fuisse principium proportionatum actuum supernaturalium. Ratio est: quia causa naturalis, ut est humanitas Christi, improporcionata est effectui supernaturali; hoc ipso enim ille effectus non esset supernaturalis, si alicui principio creato, secundum vim & exigentiam illius naturalem, deberetur.

SUPPONO 4. Principia naturalia dupliciter proportionari ad actus supernaturales. *Primo* per aliquid permanens conjunctum sibi, & ele-

vans principium naturale; qualis est in nobis habitus gratiæ, fidei &c. *Secundo*, per aliquid transiens, hoc est, per auxilium Dei extrinsecum.

SUPPONO 5. Quando proportionatur potentia, per aliquid intrinsecum & permanens, istam proportionandi rationem, esse magis connaturalem, quia magis accedit ad naturam, quæ est principium motus ab intrinseco.

Ex his suppositis, patet jam, cui usui data sit Gratia habitualis Christo.

Restant contra nostram explicationem solvenda Objectiones.

DICES I. Si Christus habuisset gratiam, tota illa simul infundi debuisset; aliàs non fuisset plenus gratiæ & veritatis; infundi autem illi tota simul gratia quam habuit, non potuit; quia quomodo crevisset gratiâ apud Deum & homines, & quomodo nobis meritis fuisset tota vitâ?

RESPONDETUR. Duo hîc distinguenda esse. *Primum*, An Christus nonnisi in instanti conceptionis suæ meruerit, non autem totâ vitâ? Alterum: An in instanti suæ conceptionis totam gratiam habuerit? Hoc *secundum* est verum, ut probat allata scriptura, quando autem dicitur, profecisse gratiâ; id intelligendum est, quod proficiebat in ordine ad nos, monstrando per opera bona gratiam, quam habebat, ut interpretatur Bernardus homil. super missus. Et Athanasius, lib. 4. contra Arianos, longè, post medium, ut citat Amicus hîc num. 28. Quod autem ad meritum, quo meruit nobis, attinet; totâ vitâ suâ merebatur, ut docet Suar. d. 39. Sect. 3. & Amicus disp. 26. Sect. 5.

DICES 2. Gratia in nobis ideo exigitur, ut nos constituat in esse filiorum Dei; cum ergo id jam Christus habeat ex vi subsistentiæ Verbi, nulla illi debetur gratia. Idem etiam de habitibus consequentibus gratiam, sic proponit Lugo. Habitus virtutum in tantum prærequirunt gratiam, in quantum prærequirunt subiectum constitutum in ordine divino; sed Christus, ut homo, etiam sine gratia habituali, supponitur constitutus in ordine divino; ergo jam habet aliquid, ratione cuius debeat sibi tale genus operationum, etiam sine gratia habituali.

RESPONDETUR. Gratiam quidem exigi etiam ideo, ut nos constituat in esse divino; exigi tamen & ex alia ratione, ut in nobis sit principium permanens operandi supernaturaliter: nam gratia contritionis in peccatore præcedens contritionem, non est constitutiva Filii Dei, & tamen est principium operandi supernaturaliter; ex hoc itaque titulo, debebatur Christo gratia habitualis: quod procedit etiam si non ponatur, quod gratia ipsa elicitive ad omnes operationes concurrat; idque ideo: quia si ipsi alii habitus elicitive concurrunt, ne sint sine sua radice,

dice, adhuc in Christo requiretur gratia habitualis.

Quod autem attinet ad illos habitus consequentes gratiam, an illi potuerunt connaturaliter dari, non mediante gratia? negat Lugo, cuius prætermittit ratione, hæc posset assignari. Consequentia alicujus esse, determinant sibi illud esse, & non aliud. Sic v. g. talis color est quid consequens ad esse vini; talis sapor ad esse panis; ita ut connaturaliter talis sapor non possit dari carni, & sapor carnis non possit dari vino. Cum ergo habitus infusi sint consequentes, ad esse divinum participatum, ut suppono ex materia de gratia; fit, ut illa consequentia determinant sibi certum esse divinum; quo non supposito, petunt connaturaliter non infundi subjecto. Quia ergo esse divinum, quod habetur à terminatione personali, non erat illud certum esse, quod sibi determinant habitus: fit, ut connaturaliter petant non infundi ad solam existentiam gratiæ unionis; sed petunt infundi nonnisi ad existentiam talis esse divini participati, hoc est gratiæ habitualis. Quamvis autem esse divinum personale sit perfectius, esse divinum participatum per gratiam; sufficit tamen, ut exigat ipsam infusionem gratiæ, cui postea tales habitus debentur: ex eoque quod sit perfectior gratia unionis, non sequitur immediata exigentia habituum; nam etiam perfectius esse hominis, non exigit multas perfectiones, quas exigunt ignobiliora entia. Quod ulterius in id principium referri debet; quod scilicet debeat esse proportio, & majoritas quædam proportionis spectari, inter exigivum & exigivum: magis autem proportionantur habitus cum gratia, tanquam sui radice.

INSTABIS. Cur connaturale illud comprincipium, eliciendorum actuum supernaturalium, non erit sola gratia unionis?

RESPONDETUR. Quia gratia unionis, non plus est, quam ipsa persona Verbi unita: personæ autem, quæ tali, convenit quidem dignificare actiones, sed non convenit principiare in genere efficientis; sed id spectat ad naturam, & ad principia naturæ superaddita, quæ sunt distincta ab ipsa persona operantis.

DICES 3. Quod est substantialiter & essentialiter tale, non potest reddi per accidens tale; sicut quia albedo essentialiter est alba, non potest reddi per accidentalem sibi albedinem alba; ergo nec humana natura Christi, quæ est substantialiter & essentialiter divina, propter unionem cum persona divina, poterit reddi divina per infusionem gratiæ.

RESPONDETUR. Negando consequentiam. Quia quando dicitur non posse aliquid, per superadditum accidens, esse tale, quod est tale essentialiter; id accipiendum est in eodem genere; & quasi perficiendo illam ipsam formalitatem, à qua aliquid redditur tale. Et sic albedo

essentialiter alba, in genere albedinis non potest reddi alba, nec potest albedo dealbari. Quia verò quando redditur Christus substantialiter sanctus sanctitate personali, sanctitas habitualis non sanctificat ipsam sanctitatem personalem, nec tribuit sanctitatem in eodem genere, hinc id legitime facere poterit.

ASSERO 3. Sanctitatem habitualement Christi non esse infinitam simpliciter & entitative.

RATIO: Quia, ut suppono, non est possibile ullum infinitum creatum, categorematicum.

Possunt tamen dari aliqui sensus & formalitates, ratione quarum illa gratia potest dici infinita.

I. Sensus desumptus ex S. Thoma q. 7. a. 10. in corp. Ubi dicit illam in ratione entis fuisse finitam, in ratione gratiæ infinitam; subditque: *Eò, quod gratia conferatur anime Christi, sicut cuidam universali principio gratificationis in natura humana, secundum illud ad Ephes. 1. Gratificavit nos in dilecto Filio suo.* Et certè virtus universalis, quantumvis sit finita in entitate, nihilominus à virtutibus quibuscunque particularibus adæquari non potest. Sic lux solis, ut ibidem dicit S. Thomas, est quodammodo infinita, quia est quædam virtus universalis, candelarum luce, quantumvis multiplicatà, non adæquabilis. Cum ergo gratia Christi sit etiam universalis, à nullis etiam particularibus gratiis adæquari potest; quod autem est à nullis finitis adæquabile, suo sensu infinitum dici potest.

II. Sensus desumitur ibidem ex articulo 12. in corp. *Mensura alicujus formæ est finis, ad quem est illa forma.* Et sic, quando aliquid attingit ad ultimam perfectionem, & possessionem finis, quem potest talis forma habere in natura, dicitur habere perfectissimam formam, ita v. g. intellectus, in ratione intellectus, ille est perfectior & major, qui magis & perfectius attingit veritatem: eò, quod veritas, seu cognoscibile, sit objectum intellectus. Porro etiam gratia suum finem & mensuram habet; omnia enim in numero & pondere & mensura disposita sunt: hic autem finis gratiæ non alius est, nisi unio ad Deum; cum ergo tanta sit unio gratiæ illius cum Deo, quanta à possibili creatura attingi potest: cum supponat Deum humanitati personaliter unitum, quod nulli puræ creaturæ competit; fit, ut illa gratia, in ratione gratiæ, infinita sit, utpote à nulla creata gratia attingibilis. Unde etiam, licet possit Deus aliquam majorem, & digniorem in entitate facere gratiam habitualement, quam sit gratia habitualis Christi; tamen non potest facere, ut dicat majorem unionem cum Deo, atque gratia, dicens unionem cum Deo, personaliter naturam humanam terminante.

III. Sensus, qui coincidit cum primo. Quia nullius puræ creaturæ gratia, ad tot effectus ordinatur, ad quot ordinatur gratia in Christo; ex illius enim plenitudine accipiunt omnes. Addo, qui

qui poneret in Christo gratiam etiam infinitam entitativè, non ita exaltaret humanitatem Christi, ut positâ illa infinitâ gratiâ, poneret aliquod condignum excellentiæ Christi. Ratio: quia adhuc illa infinita entitativè gratia, erit quid creatum, æquabile ab alio creato; jam autem excellentia Christi personalis, est infinita, & inadæquabilis.

Quod attinet ad gratiam Capitis. Suar. & Vasq. censent, illam esse eandem cum gratia habituali; dicuntque quod illa qualitas, in quantum est singularis hujus humanitatis, allativa eidem suæ excellentiæ, vocatur gratia; & in quantum est principium merendi aliis, vocatur gratia Capitis. Amicus autem disp. 17. num. 36. dicit, gratiam capitis esse gratiam unionis.

ASSERO cum distinctione; Si nomine gratia Capitis intelligas, gratiam infinitam merita, & satisfactionem, ad debellandum infinitum offensæ; sic gratia Capitis, non aliud est, quam gratia unionis.

RATIO: Quia hoc significativum non aliunde habetur, quam à persona unita, infinitè dignificante.

Si autem nomine gratia Capitis intelligas, gratiam que est completivum principium naturæ humanæ, in ratione connaturalis agentis supernaturalis, quorum tamen derivatio est ad bonum membrorum; sic gratia Capitis erit gratia habitualis.

RATIO: Quia nulla est necessitas illius distinguendæ.

DIFFICULTAS III.

De Impeccabilitate Christi.

SANCTitati conjungitur impeccabilitas. Licet hanc quæstionem tractent aliqui, ubi agunt de defectibus à Christo assumptis, uti Suar. disp. 33. & Amicus disp. 24. alii, cum tradunt de libertate Christi, quam utramque quæstionem conjunxit Lugo, disp. 26.

In hac quæstione certum est, defecto Christum non peccasse, fundatur id in pluribus locis Scripturæ. Clarus est ille Joan. 6. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* & ille; *Qui peccatum non fecit.* Examinandum superest, unde impeccabilitas ista Christi orta sit? & an illa sit physica, an moralis? &c.

Punctum Difficultatis I.

Unde Impeccabilitas Christi oriatur?

PRÆMITTO I. *Posse oriri impeccabilitatem Christi, & defecto totaliter, in suo ordine, ortam esse, ex visione beatifica.*

RATIO: Quia si visio beatifica, est in beatis principium impeccabilitatis, non videtur, cur illam non fundarit etiam in Christo?

PRÆMITTO 2. *Posse oriri impeccabilitatem, ex gratia prædeterminante physice, defecto tamen non esse ortam.* Quod potuerit oriri.

RATIO est. Quia concessimus aliàs possibilem esse gratiam prædeterminantem; ergo etiam possibilis erit gratia, prædeterminans ad impeccabilitatem; ergo ulterius possibile fuit, illam dari in Christo.

Defecto tamen non esse datam.

RATIO est. Quia non est data respectu operationum Christi liberarum; nam gratia prædeterminans, ut suppono, destruit libertatem, non etiam data est ad actus necessarios; quia esset otiosa: cum illâ etiam non positâ, aliunde fuerit determinatus Christus ad non peccandum, nec datur aliunde exigentiâ illius ponendæ: sicut datur necessitas ponendæ visionis in Christo, quamvis aliunde redditus sit etiam impeccabilis Christus.

PRÆMITTO 3. *Posse oriri impeccabilitatem Christi, ex unione hypostatica; ita, ut illâ stante, indispensabiliter, etiam de potentia absoluta, impossibile fuerit Christum peccare.* Hæc indispensabilitas vocari solet, impeccabilitas physica, hoc est naturalis, naturam pro essentia, sumendo. Et de hac in præsentia decidi debet. Negat Christus impeccabilitatem istam physicam Durandus, Scotus, Pontius, q. 11. n. 29. Affirmat S. Thomas, Suar. Lugo, Amicus.

DICENDUM est. *Vi unionis hypostaticæ reddit Christum impeccabilem; consequenter, esse in illo physicam impeccabilitatem.*

PROBATUR I. Authoritatibus, quas fuscitat Suar. ex illarum tamen plerisque non plus elici potest, quam, quod natura assumpta peccare non potuerit; sed non dicunt expresse, id fuisse habitum formaliter ex vi unionis. Affertur, quæ videntur clariores.

I. Sit Origen. 2. Periarchon. cap. 6. *Ferrum inquit, natura sua capax & caloris & frigoris, sitamen semper intra fornacem ignis contineatur, dici poterit incapax frigoris: sic, Christi anima in Deo semper existens, quidquid agit, quidquid intelligit, Deus est; & ideo inconvertibilis est, & immutabilis, quæ inconvertibilitatem, ex Dei Verbi unione indeficienter ignita possedit.*

II. AUTHORITY est. Athanasii, inserta 6. Synodo actione 8. Cum enim Apollinaris negaret, Christum animam & voluntatem humanam habere: idque ideo, ne concedere cogetur, illum esse capacem peccati. Respondit Athanasius, inquit Suar. *nihil esse timendum; quia per ipsam assumptionem, illa voluntas impeccabilis facta est.*

3. AUTHORITY est Augustini lib. de Correctione & gratia cap. 11. *Neque metuendum erat, inquit, ne isto ineffabili modo, in unitatem personæ, à Verbo Deo, humana natura suscepta, per liberum voluntatis peccaret arbitrium; cum ipsa susceptio talis esset, ut natura hominis, à Deo ita suscepta, nul-*